

Debattartikel från Näringsdepartementet, Statsrådsberedningen

Pandemin kräver en ny industristrategi

Publicerad 08 april 2021

Debattartikel av EU-minister Hans Dahlgren och näringsminister Ibrahim Baylan. Publicerad i Dagens industri den 30 mars 2021.

Krafttag behövs för att återstarta vår ekonomi efter pandemin och säkra långsiktig konkurrenskraft. Därför är den kommande uppdateringen av EU:s industristrategi ett bra initiativ. Vi vill att strategin ska bidra till den gröna och digitala omställningen, samtidigt som den stärker EU:s inre marknad, en fortsatt stark konkurrenspolitik och en öppenhet mot omvärlden.

Pandemins härjningar har drabbat oss alla, och det mänskliga lidandet är stort. Europas ekonomi har också drabbats hårt. Produktion har helt eller delvis varit nedstängd. Många har förlorat sina jobb. Kraft behöver nu läggas på att återstarta vår ekonomi. Samtidigt måste de stora samhällsutmaningarna hanteras. Vi har chansen att tillsammans bygga en motståndskraftig ekonomi som är grön, digital och konkurrenskraftig.

EU-kommissionen har aviserat en uppdatering av EU:s industristrategi. Det är ett positivt besked. Vi behöver en plan för hur den europeiska industrin ska ställa om och bidra till ekonomisk återhämtning.

Den uppdaterade strategin måste svara upp mot utmaningarna EU står inför: klimatförändringen, den digitala strukturomvandlingen och den ökade konkurrensen från länder utanför EU. Det behövs en politik som bygger på EU:s styrkor och som möter de nya utmaningarna, utan att beprövade principer och fungerande politik kastas över bord. Grundvalarna som EU:s inre marknad vilar på ska värnas. Det är konkurrens, innovation och öppenhet mot omvärlden som gör EU:s företag starka – inte slutenhet och nya handelshinder.

En europeisk industristrategi måste förbättra våra möjligheter att möta kommande kriser. Som pandemin gjort klart för oss alla är vissa varuflöden inte tillförlitliga i krissituationer. Lagerhållning av exempelvis sjukvårdsmateriel kan vara en del av lösningen. Men det är omöjligt att veta vad nästa kris blir, och vilka resurser som då behövs. Därför räcker det inte med stora beredskapslager.

EU behöver även förbättra motståndskraften mot chocker i världsekonomin genom att diversifiera värdekedjor, inom unionen och globalt. Med tillgång till en bredare bas av leverantörer begränsas den negativa effekten på våra samhällen om en del av dessa skulle slås ut till följd av en kris. Detta säkras genom en ambitiös handelsagenda som prioriterar frihandelsavtal, och en väl fungerande inre marknad som utvecklas i takt med tekniska framsteg.

Samtidigt behöver vi fortsatt skapa goda förutsättningar för produktion av varor och tjänster också inom EU. En stark industribas och produktion är viktigt för en livskraftig, innovativ och motståndskraftig ekonomi – i Sverige och i Europa. Europeiska företag och underleverantörer, inte minst små- och medelstora företag, ska vara attraktiva affärspartners som kan ingå i globala produktionskedjor. Vi måste också eftersträva rättvis konkurrens, där utländska företag på den inre marknaden har att följa samma regler som de europeiska.

Den gröna och digitala omställningen måste stå i centrum för den uppdaterade strategin. Att EU fortsatt har på sig ledartröjan globalt för den gröna omställningen kommer att ge konkurrensfördelar för europeiska företag, i takt med att kunder runt om i världen efterfrågar mer hållbara lösningar. För att stödja denna utveckling måste vi reformera statsstödsregelverket så att det tillåter nödvändiga offensiva klimatsatsningar och att stöd som är skadliga för klimatet fasas ut.

En förutsättning för att EU ska lyckas med att ta täten i den gröna omställningen är att tillgång säkras till innovationskritiska metaller och mineral som ingår i ny climateffektiv teknik. Det handlar om råvaror som exempelvis litium och kobolt som i dag ofta är koncentrerade till ett fåtal länder utanför Europa.

Den digitala omställningen är central för att förverkliga den gröna omställningen. För att stå sig i en allt hårdare internationell konkurrens behöver EU dra nytta av våra datatillgångar och investera i digital infrastruktur, exempelvis utbyggnad av bredband och uppkopplade system. EU måste också se till att digital teknik får en bred spridning i såväl stora

som små företag. Även forskning, innovation och policyutveckling inom strategiska teknikområden behöver prioriteras.

Fokus för EU:s industripolitik bör vara på att förbättra ramvillkoren i Europa och se till att alla företag kan växa och ställa om. I särskilda fall, när marknaden inte själv förmår att ta det extra steget mot den gröna eller digitala omställningen, kan det finnas behov av riktade stöd till strategiskt utpekade industriella ekosystem.

Inom EU är de så kallade projekten av gemensamt europeiskt intresse (IPCEI) ett av flera verktyg för att stärka industrin genom att undanröja marknadsmisslyckanden. Projekten ska bidra till den gröna eller digitala omställningen. Sverige deltar hittills med två projekt. Dels genom elektromobilitetslaboratoriet för elektrifiering av transporter, dels genom Northvolt för utveckling av battericeller och utbyggnad av ett elektrifieringscampus för batteriforskning i Västerås.

Sverige behöver ta del av de möjligheter som dessa samarbetsprojekt medför. Men den svenska grundsynen kvarstår – det är i näringslivet och forskarsamhället som innovationskraften måste växa och frodas. Stöd från det offentliga ska användas restriktivt. Vi behöver därför säkerställa att gemensamma samarbetsprojekt på EU-nivå inte överutnyttjas med risk för försämrad konkurrenskraft som följd. Det är inte politiken som ska peka ut var framgångarna finns. Och det är inte handelshinder som stärker företag, utan konkurrens, kunskap, innovation och tillgång till världsmarknaden.

När det går bra för Europa går det bra för Sverige. Vi kan inte tackla framtidens utmaningar på egen hand, oavsett om det rör sig om kriser eller utformningen av våra industrier. Därför värnar regeringen det europeiska samarbetet. Och därför arbetar vi med förnyade krafter för en modern och framåtblickande europeisk industristrategi.

Hans Dahlgren, EU-minister (S)

Ibrahim Baylan, näringsminister (S)

Debattartikel från Miljödepartementet, Näringsdepartementet

All lagstiftning anpassas till klimatpolitiska ramverket

Publicerad 17 december 2019

Miljö- och klimatminister samt vice statsminister Isabella Lövin och näringsminister Ibrahim Baylan, Dagens Nyheter den 17 december 2019.

Sverige är ett av de länder i världen som har kommit längst i sitt klimatarbete. Vi kan vara stolta över det vi har gjort, men vi ska också ta oss an allt det jobb som är kvar för att minska utsläppen och lämna över en hållbar värld till våra barn. Därför presenterar regeringen nu, tillsammans med Centerpartiet och Liberalerna, en klimatpolitisk handlingsplan som tar ett helhetsgrepp om svensk klimatpolitik.

Världen står inför en klimatkris som hotar grunderna för vårt samhälle. De beslut vi tar nu är avgörande för planeten och för kommande generationers möjlighet att leva ett gott liv. Här finns också ett starkt hopp och gemensamt projekt för mänskligheten: vi kan förhindra att miljarder människor drabbas av vattenbrist eller översvämningar. Genom att agera kan vi rädda skördar, fiskefångster och skydda den biologiska mångfalden. Vi kan tillsammans skapa en tro på framtiden.

Krisen kan bara lösas gemensamt. Alla länder, företag och människor behöver minska sina utsläpp av växthusgaser snabbt. Men Sveriges utsläpp minskar alldeles för långsamt. Den oro som uttrycks av såväl forskare som av de miljontals unga som skolstrejkar är befogad och förpliktigar.

Något måste förändras i grunden. Alltför länge har klimatpolitik betraktats som en separat verksamhet, vid sidan av all annan politik. Men det är all mänsklig aktivitet fram till nu som har orsakat utsläppen av växthusgaser: hela ekonomin, alla transporter, all industri. För att utsläppen ska minska måste klimatet vara en integrerad del av hela ekonomin och allt vi gör. Den

ena handen måste veta vad den andra gör; vi kan inte ha delar av politiken som låter utsläppen öka samtidigt som vi i andra delar gör allt för att minska utsläppen.

Det är detta grundläggande förhållningssätt som vi anlägger när regeringen tillsammans med Centerpartiet och Liberalerna nu lägger fram Sveriges första klimatpolitiska handlingsplan.

Senast år 2045 ska Sverige ha nettonollutsläpp av växthusgaser. Det har en klar majoritet av partierna i Sveriges riksdag tydligt uttalat. För att nå dit behöver alla samhällssektorer på alla nivåer bidra till den hållbara och fossilfria utvecklingen.

Vi föreslår därför för riksdagen att öka ansträngningarna för att integrera klimatpolitiken i alla relevanta politikområden. Detta arbete kommer bland annat innefatta:

- Att tillsätta en utredning för att se över all relevant lagstiftning så att det klimatpolitiska ramverket får genomslag.
- Att samhällsmålen i samband med nästa översyn ses över och justeras vid behov så att de ligger i linje med klimatmålen.
- Att konsekvenser för klimatet analyseras för alla politiska förslag där det är relevant.

Sveriges riksdag antog 2017 ett klimatpolitiskt ramverk i en bred överenskommelse med samtliga riksdagspartier, förutom Sverigedemokraterna. Detta ramverk – med en klimatlag, klimatmål och ett klimatpolitiskt råd – har som syfte att garantera att politiken ska leva upp till Sveriges klimatmål. Klimatlagen kräver att regeringen vart fjärde år ska lägga fram en klimatpolitisk handlingsplan. I dag presenterar regeringen en sådan klimatpolitisk handlingsplan för första gången. Planen tar ut riktningen för hur vi ska uppnå klimatmålen i praktiken. Det är ett historiskt steg för svensk politik, och det är unikt i ett internationellt perspektiv.

I Sverige i dag står transportsektorn och industrin för en stor del av landets utsläpp och behöver ta ett ansvar för klimatomställningen. Därför har regeringen lagt stora resurser på att minska utsläppen i just dessa sektorer. Även näringslivet behöver vara med och bidra till en hållbar utveckling och många svenska företag är redan i dag internationella föredömen i klimatomställningen. Det handlar om energieffektivisering, förändrade processer och nya produkter där elektrifiering är avgörande. Men mer behöver göras för att klara av Parisavtalet och de svenska miljömålen.

Nu tar vi ett helhetsgrepp kring klimatfrågan. Det är avgörande för att vi ska vända utvecklingen och nå utsläppsminskningar. Förutom den övergripande ansatsen att integrera klimatet i alla relevanta politikområden innehåller den klimatpolitiska handlingsplanen också 132 åtgärder, reformer och satsningar inom en lång rad politikområden.

Den klimatpolitiska handlingsplanen innehåller både övergripande åtgärder och åtgärder för olika utsläppssektorer. Planen innehåller också åtgärder för offentlig upphandling och genom att ge kommuner och regioner starkare verktyg finns förutsättningar för att klimatet får genomslag i hela den offentliga verksamheten. Det är första gången en regering tar ett helhetsgrepp och lägger fram en samlad och genomgripande plan för att hela samhället tillsammans ska arbeta mot samma mål: att minska utsläppen i Sverige.

Att ställa om ett helt samhälle från fossilberoende storutsläppare till nollutsläppare tar tid och kräver att akademi, näringsliv och det offentliga arbetar tillsammans och att arbetet görs målmedvetet och kontinuerligt. Den här regeringen, Centerpartiet och Liberalerna har gjort klimatet till en viktig prioritering i svensk politik. I den klimatpolitiska handlingsplanen lägger vi fram nya politiska förslag som går utöver det som redan är fastslaget i -januariavtalet, och det är ett bevis på den enigheten partierna emellan. Men vi kommer inte hinna ta alla nödvändiga steg under den här mandatperioden, eller nästa. Det här arbetet kommer att behöva fortsätta oavbrutet hela vägen fram till 2045.

Därför ser vi med oro på den klimatpolitik som oppositionen för just nu, med nedskärningar i viktiga klimatsatsningar och låga ambitionsnivåer. Den förra höstbudgeten från Moderaterna och Kristdemokraterna som fick stöd från Sverigedemokraterna ledde till stora nedskärningar av bland annat Naturvårdsverket budget. Det har kostat oss tid vi inte har, och får inte upprepas om makten skulle skifta. Därför hoppas vi att även Moderaterna och Kristdemokraterna välkomnar den här klimatpolitiska handlingsplanen och ställer sig bakom den. Det skulle skapa välbehövlig stabilitet, speciellt om regeringsmakten under kommande mandatperioder skulle skifta. Klimatfrågan behöver bli en del av all politik. Den behöver både handlingskraft och långsiktighet, något som den här handlingsplanen ger oss.

Sverige fortsätter nu att ta ledartröjan globalt och genomför grundläggande förändringar i hur politiken ser på klimatkrisen. Klimatet sätts i centrum av politiken och vi är stolta över att i dag kunna presentera en handlingsplan för klimatet. Sverige ska bli en av världens första fossilfria välfärdsnationer. För

att detta ska ske behöver alla samhällssektorer på alla nivåer bidra till den hållbara fossilfria utvecklingen.

Miljö- och klimatminister samt vice statsminister Isabella Lövin
Näringsminister Ibrahim Baylan

Debattartikel från Näringsdepartementet

Sverige och Finland kan säkra tillgången på rättvisa metaller

Publicerad 06 november 2019

Debattartikel av näringsminister Ibrahim Baylan och Finlands näringsminister Katri Kulmuni, Aftonbladet den 6 november 2019.

Konsumenter och företag ska kunna välja bort elektronik och annan teknik som innehåller metaller som brutits genom barnarbete, med stort miljömässigt fotavtryck eller från konfliktområden. Sverige och Finland kommer därför gå i bräschen för en global standardisering och certifiering av hållbart producerade metaller och mineral.

Kommissionens kommande ordförande har satt upp det ambitiösa målet att EU ska sträva efter att bli den första klimatneutrala kontinenten samt att en cirkulär ekonomi är en nyckel för att utveckla Europas framtida ekonomiska modell. Tillgång till hållbara metaller och mineraler är en nyckeln till att lyckas i detta arbete.

Omställningen till ett klimat neutralt samhälle förutsätter en ökad tillgång till metaller och mineraler. Solceller, batterier till elbilar, satelliter och mobiltelefoner innehåller en stor mängd metaller och mineral så som kobolt och sällsynta jordartsmetaller.

Den förväntade ökningen i efterfrågan på kobolt för elbilsbatterier under de kommande 15 åren är nästan 2 400 procent. EU:s beräknade årliga behov av den sällsynta jordartsmetallen neodymium som används i elmotorer kommer också att öka med nästan 1 000 procent, samtidigt beräknas behovet av neodym för vindkraftverk att öka med 2 200 procent.

Den mycket snabbt ökande efterfrågan av dessa metaller har drivit på en produktion av råvaror i länder där det ofta saknas såväl miljöskydd som

grundläggande arbetsvillkor för människor som utför arbetet, vilket resulterat i grova brott mot mänskliga rättigheter. Men den gröna omställningen och digitaliseringen av våra samhällen kan inte ske på bekostnad av miljö och mänskliga rättigheter i andra delar av världen.

På samma sätt som man kan köpa miljömärkta råvaror som träprodukter eller hållbart fångad fisk, vill vi att konsumenter och producenter ska kunna veta och känna sig säkra på att metallerna och mineralen i mobiltelefonen eller solcellerna är framställda på ett hållbart sätt.

Vi kan lära oss av framgångsrika exempel från andra branscher. Certifiering för hållbart skogsbruk och spårbarhet utvecklades på 90 talet med bred spridning globalt. Det har blivit en självklarhet att böcker, broschyrer och publikationer har en hållbarhetsmärkning.

För metaller och mineral finns däremot i dag liten möjlighet för konsumenter och tillverkare att få kunskap om huruvida de är utvunna på ett hållbart sätt. Diamant är egentligen den enda mineralen som har ett hållbarhetssystem efter skandaler kring så kallade blodsdiamanter som understött konflikter i Afrika.

De nordiska länderna har tillgång till ett flertal av de metaller som används i ny teknik, vi har möjlighet att utvinna dessa på ett hållbart sätt och vi har en stark tradition av att stå upp för hållbarhet och mänskliga rättigheter globalt. Genom märkningssystem kan det skapas globala marknader för hållbara produkter där producenter kan få mer betalt genom att kunna visa att deras råvaror uppfyller hållbarhetskrav.

Målsättningen är att hållbarhetsmärkning också ska leda till att trycket ökar på att förbättra miljö- och arbetsvillkoren i de fattiga länder där gruvarbete idag bedrivs under oacceptabla förhållanden.

Detta är emellertid inte en fråga som kan lösas nationellt eller ens regionalt. Vi är övertygade om att en av de åtgärder som krävs är frivilliga, marknadsbaserade initiativ som kan genomföras på internationell nivå.

Tillsammans kommer Sverige och Finland nu att agera för att:

1. ta gemensamma initiativ i EU, OCED och Arktiska rådet för att på global nivå skapa märkningssystem för hållbart producerade metaller och mineral.
2. stärka och öka samordningen vad gäller bistånd för hållbar

råvaruutvinning.

3. driva hållbarhetsfrågan inom EU så att den starka miljölagstiftning vi har i nordiska länder blir en referenspunkt globalt och blir en styrka för europeisk produktion.

I dag publicerar vi den här artikeln i Sverige och Finland.

Ibrahim Baylan, Näringsminister, Sverige

Katri Kulmuni, Näringsminister, Finland

Regeringskansliet

Debattartikel från Näringsdepartementet, Socialdepartementet,
Utbildningsdepartementet

Hållbar utveckling av vården kräver nya lösningar

Publicerad 10 juni 2019

Debattartikel av Ibrahim Baylan, Matilda Ernkrans och Lena Hallengren. Publicerad i Dagens medicin 10 juni. Sverige ska vara en ledande life science-nation. För att stärka utvecklingen av hälso- och sjukvården och generera ytterligare ekonomiskt välstånd krävs insatser inom flera områden. Vi behöver ta ett helhetsgrepp och arbeta mer långsiktigt. Därför tillsätter regeringen nu en samordnare på heltid och presenterar prioriterade områdena i den kommande life science-strategin.

De senaste åren har regeringen satt fokus på life science. Inom svensk life science-sektor bedrivs världsledande forskning och utveckling av nya mediciner och medicinteknik, i såväl akademi som företag. Den snabba medicinska och tekniska utvecklingen gör att sjukdomar som tidigare varit dödliga i dag kan behandlas eller botas.

AstraZeneca och GE Healthcare är exempel på företag i Sverige som satsar på det snabbt ökande området med så kallade individanpassade biologiska läkemedel, och Permobil med sina elektriska rullstolar och Getinge som till exempel tillverkar hjärt- och lungmaskiner och respiratorer är exempel på viktiga företag inom medicinteknik. Företagen inom life science-sektorn agerar på en global marknad och deras produkter är viktiga för såväl individer som för Sveriges export.

Framstegen inom företag och akademi leder till en bättre tillvaro för patienter och anhöriga. Denna positiva utveckling skapar nya förutsättningar

för hälso- och sjukvården samt omsorgen. Forskning, innovation och utveckling är avgörande för att ta fram nya lösningar som förbättrar hälsan och bidrar till en god livskvalitet. Det måste ske i samverkan mellan näringslivet, myndigheter, hälso- och sjukvården, omsorgen och universitet och högskolor. Vi kan också ännu bättre ta tillvara patienternas kunskap och kompetens, i den mån de vill och kan vara med och driva utvecklingen

Hälsoutmaningen är global, och att ge förutsättningar för en välfungerande life science-sektor som leder en hållbar omställning bidrar till att leva upp till Sveriges åtaganden inom ramen för Agenda 2030.

Förra mandatperioden tillsatte regeringen en nationell samordnare, och vi inrättade ett life science-kontor för att samordna politiken, tydliggöra prioriteringar och vara en länk mellan aktörer i branschen och regeringen. Nu tar regeringen ytterligare steg för att stärka arbetet.

Vi vill skapa rätt förutsättningar för att Sverige ska bli ledande inom life science. Life science-kontoret har i uppdrag att ta fram förslag till en nationell life science-strategi. Under det gångna året har kontoret arbetat aktivt med centrala aktörer och har fått en mängd inspel till strategiarbetet. Här presenterar vi de områden som kommer att prioriteras i den kommande strategin.

1. Partnerskap, samordning och långsiktighet. En ambitionsförklaring enligt den svenska modellen där ansvariga parter samverkar och bidrar.
2. Nyttiggörande av hälso- och vårddata för forskning och innovation. Inom hälso- och sjukvården och omsorgen genereras stora mängder data. Det är information som rätt använd, och med respekt för den personliga integriteten, kan bidra till att utveckla framtidens vård och förebyggande insatser.
3. Policyutveckling och etik. En mer individanpassad vård behöver lagar och regelverk som säkerställer integritet och etiska förhållningssätt och samtidigt ger rätt förutsättningar för utveckling.
4. Integrering av forskning och innovation i vården. Forskning och innovation behöver vara naturliga delar i vårdens och omsorgens verksamheter.
5. Välfärdsteknik i omsorgen. Det krävs utveckling och införande av teknik som stärker brukarens självständighet, skapar trygghet och underlättar nya arbetssätt.
6. Forskning och infrastrukturer. Tillgången till befintlig avancerad teknik ger förutsättningar för att vara ledande inom forskning och innovation. Det är en grundförutsättning för ett ledarskap inom life science.

7. Kompetensförsörjning, talangattraktion och livslångt lärande. Behoven av kompetens i både industri och offentlig sektor måste säkerställas. När allt mer specialiserad kompetens efterfrågas måste vi hitta nya lösningar.
8. Internationell attraktivitet och konkurrenskraft. Det måste vara attraktivt att förlägga life science-verksamhet i Sverige och lätt för nya företag att växa.

Det är vår ambition att en strategi med brett förankrade målsättning ska ge en tydlig riktning för Sveriges ambition att vara en ledande life science-nation. Genomförandet måste ske i samverkan – en gemensam kraftsamling och ett gemensamt ledarskap krävs för att vi ska klara omställningen. Life science kommer fortsätta att vara en viktig prioritering för regeringen.

För att skapa bättre förutsättningar för ett långsiktigt arbete och för att ta fram förslag och underlätta implementering av life science-strategin förstärker regeringen rollen för den nationella life science-samordnaren, Jenni Nordborg. Hon rekryteras nu på heltid under hela mandatperioden för att leda arbetet på life science-kontoret.

Life science-sektorn är viktig för Sverige som kunskapsnation och för vår konkurrenskraft samtidigt som företag och akademi genom forskning och utveckling kan skapa nya lösningar för patienter. Genom strategin kan vi tillsammans med sektorn lägga grunden för fortsatta framsteg. Vi kan skapa mer ekonomiskt välstånd, utveckla sjukvården och förbättra hälsan i befolkningen.

Tillsammans bygger det ett starkare samhälle.

Debattartikel från Arbetsmarknadsdepartementet

Nu måste vi stoppa dödsfallen på jobbet

Publicerad 04 mars 2019

Debattartikel publicerad i Aftonbladet den 4 mars 2019.

Varje vecka dör någon till följd av sitt arbete. Bara hittills i år har tolv personer omkommit på jobbet.

Inget annat än en nollvision kan gälla för dödsfall i arbetet. Att förhindra dödsolyckor är en viktig prioritering för regeringen.

Under förra mandatperioden förstärkte vi resurserna till arbetsmiljöpolitiken med mer än 100 miljoner kronor årligen. Efter den mörka inledningen på året gör nu vi sex gemensam sak i att lyfta upp det viktiga arbetet mot dödsolyckor. Som statsråd med ansvar för frågor kopplade till de mest olycksdrabbade branscherna gör vi ett gemensamt arbete för att förhindra ytterligare dödsfall.

Var och en behöver ta sitt ansvar i det systematiska arbetsmiljöarbetet på varje enskild arbetsplats för att målmedvetet arbeta förebyggande mot arbetsolyckor. Det handlar om arbetsgivaren måste säkerställa att de anställda har tid att utföra sitt arbete. Att utrustningen på arbetsplatsen är säker och hel. Att alla anställda har rätt förutsättningar och rätt utbildning att utföra sina jobb. Det handlar om att skapa en kultur på jobbet och i samhället där alla arbetar tillsammans för att en trygg och säker arbetsmiljö ska vara en självklar utgångspunkt på alla arbetsplatser. Arbetsgivarna har alltid det yttersta ansvaret för arbetsmiljön.

Vi kan aldrig acceptera att människor dör till följd av sitt jobb. Varje dödsfall är ett misslyckande för arbetsgivaren och samhället. I regeringens arbetsmiljöstrategi för 2016–2020 är en nollvision mot dödsolyckor en av de tre högst prioriterade områdena. Sammantaget har de ökade resurserna till Arbetsmiljöverket inneburit att omkring hundra nya arbetsmiljöinspektörer

har kunnat anställas. Särskilda inspektionsinsatser har under de senaste åren gjorts inom bygg- och anläggningsbranschen, tillverkningsindustrin, transportbranschen och bemanningsbranschen. Under 2019 planeras ännu större fokus på byggbranschen.

Regeringen agerar nu för att förhindra ytterligare dödsolyckor i arbetet. Dels genom att bjuda in arbetsmarknadens parter till ett möte för att särskilt lyfta det gemensamma ansvaret för att agera mot den negativa utvecklingen. Dels genom att vi sex statsråd i dialog med myndigheter, arbetsmarknadens parter, bransch- och intresseorganisationer gemensamt markerar att dödsfall i arbetet är helt oacceptabelt. Alla som jobbar förtjänar en trygg och säker arbetsplats.

Ylva Johansson, arbetsmarknadsminister

Per Bolund, bostadsminister

Ibrahim Baylan, näringsminister

Jennie Nilsson, landsbygdsminister

Tomas Eneroth, infrastrukturminister

Anders Ygeman, energi- och digitaliseringsminister

Debattartikel från Miljödepartementet, Statsrådsberedningen

Vi vill gynna vindkraften till havs

Publicerad 05 december 2017

Debattartikel i Ny Teknik den 5 december 2017. Det är dags att kapa anslutningsavgifterna till stamnätet för havsbaserad vindkraft, enligt energiminister Ibrahim Baylan, Lise Nordin och Åsa Westlund.

Sverige har ett ambitiöst blocköverskridande energipolitiskt mål om att vi ska ha 100 procent förnybar elproduktion 2040. Vår politik ska främja utveckling och ge de långsiktiga förutsättningar som krävs för progressiva investeringar från den privata och offentliga sektorn.

Vi har goda förutsättningar för vindkraft, både på land och till havs. Vår utgångspunkt är klar: Sverige ska vara ett föregångsland i omställningen till ett modernt och hållbart samhälle. Vi ser att ekonomisk tillväxt och hållbarhet går hand i hand och vi är övertygade om att en omställning till förnybar energi kommer att skapa nya jobb i vårt land och exportmöjligheter.

När vi regeringspartier slöt en överenskommelse om svensk energipolitik med Moderaterna, Centern och Kristdemokraterna sommaren 2016 så gick svensk energipolitik in i en ny historisk fas. Vi är överens om att vi är på väg mot 100 procent förnybar el, och vi levererar ny politik och nya regler i högre takt än på decennier. Därför gav regeringen i nyligen Energimyndigheten ett nytt uppdrag om havsbaserad vindkraft.

Myndigheten ska ta fram förslag på hur vi kan avskaffa avgifterna för anslutning till stamnätet för havsbaserade vindkraftparker. På så sätt kommer vi ge vindkraft till havs bättre ekonomiska förutsättningar.

Vi tar oss nu an den havsbaserade vindkraften för att förbättra dess möjligheter att slå igenom. Eftersom havsbaserad vindkraft kräver undervattenskablar är kostnaden för anslutning till stamnätet normalt betydligt större än för motsvarande anläggningar på land. Flera länder runt

Östersjön erbjuder också betald nätanslutning. För att skapa mer likvärdiga villkor anser vi att anslutningsavgifterna till stamnätet för havsbaserad vindkraft ska slopas.

Den havsbaserade vindkraften har många fördelar. Ett vindkraftverk baserat till havs kan ha mycket större kapacitet än ett på land. Havsbaserad vindkraft orsakar dessutom mindre visuella och ljudmässiga intrång än landbaserad vindkraft eftersom lokalisering normalt sker på längre avstånd från bebyggelse.

Sverige har en lång kust med goda förutsättningar för havsbaserad vindkraft. Sådan vindkraft har egenskaper som kan vara gynnsamma för elsystemet i sin helhet: Den har generellt en högre effekttillgänglighet än vindkraft på land och har potential att främst byggas ut i södra delarna av Sverige där också efterfrågan på el är som störst.

Elproduktionen i framtidens elsystem kommer att bestå av både storskalig och småskalig produktion, och den kommer att bestå av flera olika kraftslag. Vindkraften är sedan ett årtionde tillbaka på stark frammarsch men det har främst skett på land. Nu är det dags att ge bättre förutsättningar för vindkraft till havs.

Därför är det viktigt för oss att vi fortsätter utveckla vår politik och våra regelverk så att de stödjer den omställning vi vill ha. Teknik- och policyutveckling måste gå hand i hand.

Ibrahim Baylan, samordnings- och energiminister
Lise Nordin (MP), energipolitisk talesperson
Åsa Westlund (S), riksdagsledamot

Debattartikel från Miljödepartementet, Statsrådsberedningen

”Vi tar hotet mot svensk biogas på allvar”

Publicerad 22 maj 2017

Debattartikel i Dagens Samhälle den 22 maj 2017
Biogas har sedan länge varit ett viktigt alternativ till det fossila bränslet. Men svensk biogas har fått en svår konkurrenssituation beroende på andra länders subventioner. Regeringen utreder nu förutsättningarna på marknaden och tar situationen på allvar.

För oss är målet om att Sverige ska bli ett fossilfritt välfärdsland en självklarhet. I omställningen från fossilt till förnybart är transportsektorn mycket viktig. En tredjedel av alla växthusgasutsläpp i Sverige kommer från transporter. Därför är det en självklarhet för regeringen att vi behöver hållbara drivmedel. I utveckling och produktion av fossilfria drivmedel har Sverige fantastiska naturgivna resurser, exempelvis i form av biomassa och biprodukter från jordbruket och skogsbruket.

Biogas har sedan länge varit ett viktigt alternativ till det fossila bränslet. Men svensk biogas har nu på vissa platser i landet fått en svår konkurrenssituation beroende på andra länders subventioner. Regeringen utreder förutsättningarna på marknaden och vi tar situationen på allvar. I det arbetet ingår att analysera förutsättningarna för eventuella åtgärder.

I den cirkulära och biobaserade ekonomin är biogasproduktion en central del. Det är ett utmärkt sätt att ta till vara på den energi som finns i organiskt material. Biogas görs exempelvis av avloppsslam, gödsel, restprodukter från skog, matavfall eller annat avfall. Resurser som annars skulle gå till spillo tas till vara. Biogasen är därför fortsatt av hög prioritet som en del av fordonsparkens drivmedel, men har nu och på längre sikt även goda möjligheter att användas inom industri och sjöfart.

På senare tid har det blivit tydligt att utvecklingen på marknaden för svensk biogas försvårats. Situationen beror på att andra EU-länder, och särskilt Danmark, valt att ekonomiskt stödja sin biogas med ett annat typ av stödsystem och med andra nivåer. I Sverige har vi valt att öka efterfrågan på biogas genom att göra den skattebefriad, medan Danmark valt ett produktionsstöd.

Det gör att gas som produceras i Danmark men säljs i Sverige är dubbelt subventionerad och därmed hotar svensk produktion. Sverige kommer därför att intensifiera sina insatser för att främja en väl fungerande inre marknad.

Det är olyckligt att svensk biogasproduktion drabbas på det sätt vi ser i dag. Direkt när vi fick kännedom om utvecklingen på marknaden inledde Regeringskansliet en analys av den uppkomna situationen och bakomliggande legala förutsättningar. Det arbetet är komplext och pågår fortfarande.

Regeringen gör nu tre saker parallellt. Det första är att vi ska inleda en dialog med Danmark och se om vi genom den kan hitta en lösning som passar bra för båda parter. Det andra är att vi inom ramen för det analysarbete som sker på Regeringskansliet tittar på kortsiktiga lösningar.

Utmaningen här är att hitta kostnadseffektiva lösningar som fungerar inom de legala ramar som finns i Sverige och EU. För Danmark tog det exempelvis två år att få godkänt för sitt stöd av EU. Det tredje är att titta på de långsiktiga förutsättningarna för biogasproduktion. Branschen behöver långsiktiga spelregler och det är regeringens ambition att leverera det.

Det finns en bred politisk konsensus om vikten av biogasproduktion i Sverige. Det ger jobb i hela landet, det skapar ett tillskott av värdefull energi och det ger en värdefull klimatnytta. Därför är arbetet med att skapa goda förutsättningar för biogasen prioriterat.

Karolina Skog, miljöminister

Ibrahim Baylan, energiminister

Karin Svensson Smith, riksdagsledamot (MP)

Pia Nilsson, riksdagsledamot (S)

Debattartikel från Statsrådsberedningen

Vi gjorde fel – därför ökar segregationen

Publicerad 28 mars 2017

Debattartikel av samordnings- och energiminister Ibrahim Baylan i Aftonbladet den 28 mars 2017.

Få människor vill att Sverige ska vara ett segregerat samhälle. Vi vill ha ett Sverige som håller ihop. Vi vill att människor med olika inkomster och bakgrunder lever och verkar tillsammans.

Tyvärr ser vi detta alltmer sällan i dag. I stället ser vi hur skillnaden växer mellan människor och segregationen ökar.

Det faktum att vi har ett segregerat samhälle beror inte på några enskilda personer eller en enskild regering. Blickar vi ut över världen är det en utveckling vi ser i många länder. Klyftorna växer. Fastän vi i Sverige har försökt bryta utvecklingen har vi misslyckats.

Redan 1975 satsade staten på att stödja en positiv utveckling i storstädernas socialt utsatta områden. Från 1995 till 2015 har det offentliga satsat miljarder i insatser som ”Blommanpengarna”, Storstadssatsningen och den Urbana utvecklingspolitiken. Delar av dessa insatser har haft en positiv effekt. Många individer har lyfts.

Samtidigt har inte segregationen på områdesnivå brutits, tvärtom, den har snarare ökat under samma period som dessa satsningar gjorts.

Som samordningsminister har jag försökt gå till botten med varför insatser misslyckats med att bryta segregationen. Både genom att gå igenom utvärderingar av statens insatser de senaste 20 åren och genom att möta forskare och människor från olika discipliner som jobbar med dessa frågor för att lära av tidigare erfarenheter och evidens.

Några problem återkommer om och om igen:

- Kortsiktighet. Huvuddelen av insatserna har skett i projektform och under en begränsad tid. Projekt kan vara bra när nya metoder ska testas eller utvecklas men helt uppenbart en misslyckad form för att ta sig an strukturella problem.
- Sena insatser. Många av samhällets insatser sätts in när det redan gått snett, ofta blir det dyrt och svårt att förändra en utveckling som fått pågå under lång tid.
- Bristande samverkan. Staten, kommunerna, det civila samhället gör av och till insatser för att bryta segregationen. Tyvärr sker det sällan tillräckligt koordinerat och kraftfullt. Alltför ofta är det var och en för sig själv.

Mitt budskap i dag är följande. Sverige behöver en total omläggning av hur vi bekämpar segregationen.

Vi behöver lägga om politiken så att den präglas av:

- Långsiktighet. Ska vi lösa en långsiktig utmaning räcker inte en kortsiktig insats. Även om projekt kan bära med sig positiva erfarenheter är ett bekymmer med projekt att de tar slut. Arbetet mot segregation har inte en början och ett slut efter några år, det är ett långsiktigt arbete.
- Tidiga insatser. Forskares budskap till mig är tydligt, ska vi motverka negativa beteenden som kan komma utav av att växa upp i ett socialt utsatt område behöver vi tidigare insatser. I stället tenderar vi från samhället och politiken att komma in för sent. Vi behöver mer av förebyggande insatser så tidigt som möjligt, i vissa fall familjestöd från BVC, men även i förskolan och framåt. Samhället behöver stärka det brottsförebyggande arbetet.
- Ökad samverkan. För att nå bästa effekt behöver alla aktörer verka åt samma håll. Staten, kommunen, civilsamhället och näringslivet. Det är inte rimligt att samhällsservicen minskar i våra socialt utsatta områden samtidigt som kommunen och andra aktörer identifierat ett större behov av samhällets närvaro. Regeringen kommer därför att bilda en statlig delegation mot segregation som har som en av sina huvuduppgifter att öka samverkan mellan samhällets olika delar i bekämpandet av segregationen och dess effekter.

Tiden är slut där vi upprepar samma misstag. Arbetet mot segregation är för viktigt för att misslyckas. Därför påbörjar vi nu omläggningen mot ett starkare Sverige som håller ihop.

Ibrahim Baylan, samordnings- och energiminister

Debattartikel från Finansdepartementet, Miljödepartementet,
Utrikesdepartementet

"Så ska regler för biobränsle fungera"

Publicerad 17 mars 2017

Debattartikel i Svenska Dagbladet den 17 mars 2017 av finansminister Magdalena Andersson, minister för internationellt utvecklingssamarbete och klimat Isabella Lövin, samordnings- och energiminister Ibrahim Baylan och miljöminister Karolina Skog.

Sverige ska bli ett av världens första fossilfria välfärdssamhällen och den svenska fordonsflottan ska bli fossilfri. En viktig del arbetet för att uppnå detta, är att skapa långsiktiga spelregler för biodrivmedel. Från den 1 juli 2018 vill vi därför införa så kallad reduktionsplikt, där biodrivmedel blandas i den bensin och diesel som säljs.

Regeringens arbete med att minska utsläppen från transportsektorn, bl.a. genom att fasa ut fossila drivmedel, är nödvändigt inte bara för att vi ska kunna uppnå klimatmålen. Vi är idag beroende av importerad olja från ett fåtal länder. För oss är det självklart att energisystemet behöver baseras på en trygg energitillförsel i alla lägen. Ytterligare ett skäl att ersätta fossila drivmedel med förnybara är att Sverige har goda förutsättningar att producera det senare. I dagsläget är avancerade biodrivmedel, baserade på skoglig råvara, inom räckhåll. En övergång till hållbara drivmedel från svenskt jordbruk och skogsbruk kan därmed skapa nya affärsmöjligheter och arbetstillfällen.

Det som Sverige gjort hittills har gynnat oss väl. Nuvarande skattenedsättning för biodrivmedel, i kombination med andra styrmedel såsom en fordonsbeskattning som främjar miljövänliga fordon, särskilda stöd för investeringar i produktionsanläggningar för biogas samt stöd för forskning

och utveckling, har gett bra resultat. Sverige har högst andel biodrivmedel i EU. Men för att nå längre, och för att skapa förutsättningar för investeringar i framtidens biodrivmedel, krävs ett nytt regelverk.

Den förra regeringen presenterade ett förslag som fick dras tillbaka när det inte godkändes av EU. Nu presenterar vi vårt förslag. Det är en del av en överenskommelse mellan regeringspartierna och Vänsterpartiet inför budgetpropositionen för 2018. En viktig skillnad jämfört med den kvotplikt som presenterades av Alliansen är att det här nya förslaget kommer ha möjlighet att bli verklighet. En annan skillnad är att det nya förslaget utgår från biodrivmedlens miljöprestanda vilket främjar de biodrivmedel med bäst klimatprestanda. Det skapar dessutom incitament för förbättringar för befintliga produktionsanläggningar.

Regeringen föreslår ett bränslebyte, dels en så kallad reduktionsplikt och dels skatteändringar – som tillsammans ska leda till ett byte bort från fossila bränslen mot förnybara. Förslaget om reduktionsplikt föreslås införas den 1 juli 2018. Detta system innebär att de som distribuerar drivmedel ska minska sina utsläpp av växthusgaser genom att blanda in biodrivmedel i den bensin och diesel som säljs. Hur mycket biodrivmedel som ska blandas in utgår från dagens inblandningsnivåer och kommer sedan successivt att höjas.

Med dagens förslag sätts lagstadgade nivåer för inblandning av biodrivmedel och ett indikativt mål för 2030 som skulle innebära ungefär 50 procent inblandning av biodrivmedel i både bensin och diesel. Det blir därmed ett av världens mest ambitiösa reduktionspliktsystem för att byta till hållbara drivmedel.

Du som tankar din bil eller annat fordon kommer inte att märka några större förändringar. Förslaget riktar sig till bränsledistributörerna, som åläggs att blanda in biodrivmedel i den bensin och det dieselbränsle de säljer. Redan i dag finns det till exempel dieselbränsle med upp emot 50 procent biodrivmedel som kan användas i alla dieslbilar. Det finns andra regelverk som säkerställer att drivmedel som säljs på mackar uppfyller sådana kvalitetskrav att bilar kan köra på dem utan att lida skada.

Som konsument ska man heller inte behöva bekymra sig för hållbarheten i biodrivmedel. Det är viktigt att regelverk ser till att bara hållbara alternativ finns tillgängliga vid pumparna. Alla biodrivmedel som används i reduktionsplikten måste uppfylla hållbarhetskriterier som Energimyndigheten har tillsyn över. I samband med genomförandet av ett EU-direktiv som ska säkerställa hållbarheten för råvaror som används till biodrivmedel, ser

regeringen över reglerna kring vad som idag kallas restprodukter, och där vissa biodrivmedel baserade på palmolja produkter har ifrågasatts. Avsikten är att regeringen ska ta fram generella kriterier på förordningsnivå för hur definitionen av restprodukter ska tolkas. När vi nu höjer ambitionen med mer biodrivmedel är det mycket viktigt att säkerställa att den ökningen ska fyllas med hållbara drivmedel.

Samtidigt föreslår vi ett antal förändringar av drivmedelsbeskattningen. Beräkningsgrunderna förändras så att de bättre beaktar drivmedels innehåll av biodrivmedel och så att priset vid pumpen hålls oförändrat vid införandet av reduktionsplikten. Samtidigt behåller vi principen för koldioxidbeskattningen, vilket innebär att drivmedlen beskattas utifrån deras fossila innehåll.

En fortsatt positiv utveckling av biogas och höginblandade biobränslen är nödvändig för att nå en fossilfri fordonsflotta. För att ge dessa biodrivmedel fortsatt goda konkurrensförutsättningar befrias de helt från energiskatt. För att ytterligare stimulera användningen av sådana bränslen, sänks den skatt som i dag tas ut på höginblandad FAME och höginblandad E85.

Det ska vara lätt att vara klimatsmart. Bränslebytet innebär att klimatnyttan ökar över tid utan att kunden vid pump måste göra ett medvetet val. De nya styrmedlen är en ytterligare insats i regeringens arbete med att skapa långsiktiga och stabila förutsättningar för svensk industri. Under det senaste året har regeringen levererat breda politiska överenskommelser inom energi och klimat. Nu tar vi nästa steg med långsiktiga förutsättningar för fordons- och drivmedelsbranschen. Steg för steg bygger vi det fossilfria välfärdssamhället. Det är inte bara bra för miljön och klimatet, det kan också skapa exportmöjligheter och nya jobb i Sverige.

Debattartikel från Miljödepartementet, Statsrådsberedningen

"Vi behöver nya elförbindelser med grannländerna"

Publicerad 23 november 2016 Uppdaterad 23 november 2016

Ny Teknik, 23 november 2016 Det nordiska energisamarbetet behöver ny kraft och en gemensam plan för hur vi ska förstärka kopplingarna både mellan de nordiska länderna och till omvärlden, skriver energiminister Ibrahim Baylan.

Samarbete och ett långsiktigt tidsperspektiv är en nyckel i energipolitiken, inte bara mellan partierna i Sveriges riksdag utan även mellan länder. I dag träffar jag mina nordiska kollegor från Norge, Finland, Danmark och Island för ministermöte i Helsingfors.

Vårt goda nordiska samarbete på energiområdet har varit och är en mycket viktig framgångsfaktor när det gäller våra länders gemensamma utveckling. Några av de gemensamma insatser som vi gjort och som gynnat elkunderna i Sverige är:

- Nordens gemensamma elmarknad. Vi har sedan 1993 en gemensam elmarknad där utbud och efterfrågan styr elpriset, precis som för andra varor. Kraftverken kan därmed användas mer effektivt och överkapacitet undviks.
- Vi har integrerat stora volymer ny förnybar el i kraftsystemet samtidigt som vi håller konkurrenskraftiga priser.
- Vi samarbetar sedan flera år kring planering av investeringar i elnäten där den gemensamma nordiska nyttan står i centrum. Det långvariga samarbete som stamnätsbolagen har avseende nätplanering är viktigt och har varit en framgångssaga.
- Vi har även länge arbetat ihop för att kontinuerligt förbättra konkurrens, öka driftsäkerhet och trygga att vi alltid har tillräckligt med effekt för att

försörja våra företag och hushåll med el.

Sverige har tagit en drivande roll för att de nordiska länderna knyts närmare varandra inom energipolitiken. Vi är alla små länder som geografiskt ligger tätt och som kompletterar varandra väl då vi alla har olika förutsättningar och olika energimix.

Samtidigt ser vi ett nytt energilandskap växa fram med ändrad produktionsmix med ökad andel förnybar energi, energilager, och aktiva kunder. Norden har varit något av ett föredöme för den utveckling på elmarknadsområdet som skett inom EU men riskerar att tappa ledarpositionen om vi inte fortsätter arbeta ihop. Jag ser med viss oro att vi istället för att ta ett helhetsgrepp kring investeringar i elnätet mellan länderna istället diskuterar enskilda projekt.

Det är därför dags för förnyad kraft i det Nordiska samarbetet. Energivärlden förändras snabbt och vi behöver skaffa oss en bättre helhetsbild både när det gäller hur vi ska jobba med varandra och hur vi ska möta omvärldens förväntningar på oss.

Vi bör möta de nya marknadsförutsättningarna med en gemensam plan för hur vi ska förstärka kopplingarna både mellan de nordiska länderna och mellan de nordiska länderna och omvärlden på ett samhällsekonomiskt effektivt sätt. Det gäller utbyggnad av nya elförbindelser och drift av näten men omfattar också andra viktiga frågor såsom marknadsförbättringar samt att vara en enad röst inom EU.

Av nämnda anledningar skulle jag gärna se ett nytt paket med prioriterade samhällsekonomiskt lönsamma nätinvesteringar och ett tätare samarbete på politisk nivå när det gäller gemensamma prioriteringar. Den tidigare överenskomna principen för kostnadsfördelning mellan länder ska gälla även fortsatt, alltså att finansiering ska ske i proportion till den nytta som erhålls. Detta förslag kommer jag att lyfta med mina nordiska kollegor under vårt möte.

Sverige är sedan länge en del av den nordiska och baltiska elmarknaden. Åtgärder som vidtas i ett land påverkar de andra länderna. I och med att handeln är så pass utbredd är det också relevant att alla betydande utmaningar diskuteras gemensamt på nordisk nivå. Lösningar som inkluderar fler länder leder till effektivare utfall och bör i största möjliga mån eftersträvas.

Vi har i Norden en väl fungerande marknad. Grunden för det är det långa samarbetet, både på politisk nivå och mellan våra myndigheter. Nu är det hög tid att rusta den nordiska elmarknaden så att vi kan möta framtidens utmaningar.

Ibrahim Baylan, samordnings- och energiminister

Regeringskansliet

Debattartikel från Miljödepartementet, Statsrådsberedningen,
Utrikesdepartementet

”Så gör vi Sverige 100 procent förnybart”

Publicerad 26 september 2016 Uppdaterad 26 september 2016

Debattartikel, Ny Teknik, 23 september 2016 Sverige kan leda den globala utvecklingen inom smarta energilösningar och hållbar tung industri. Regeringen växlar upp arbetet med sikte på 100 procent förnybar energi, skriver klimatminister Isabella Lövin och energiminister Ibrahim Baylan.

De globala klimatutsläppen består i dag till två tredjedelar av utsläpp från energisektorn. Omställningen till en hållbar energisektor och den energirevolution som nu pågår är därför helt avgörande för att klara klimatmålen som sattes i Paris.

Det är utmanande att ställa om tillräckligt snabbt, men krav på minskad klimatpåverkan är också en möjlighet för alla de svenska företag som redan i dag ofta är världsledande inom produktion av miljö- och klimatsmarta varor och tjänster. Det svenska samhällsbygget ska vara ett grönt samhällsbygge. Sverige ska vara ett land som går före och drar nytta av tekniska landvinningar.

Vi ska exportera morgondagens smarta lösningar, inte utsläppen.

Regeringen har under sina två första år agerat kraftfullt för att Sverige ska fortsätta vara en global förebild inom energisektorn. Vi har satt punkt för trettio år av politisk oenighet kring energipolitiken genom att driva igenom en blocköverskridande energiuppgörelse som 75 procent av ledamöterna i riksdagen står bakom.

När den här regeringen tillträdde hade Sverige ett mål för förnybar el på 25 TWh inom elcertifikatssystemet. Under våra två år vid makten har vi förankrat i riksdagen att ambitionerna för förnybar el ska höjas med över 90 procent. Vi har satt ett mål om ett 100 procent förnybart elsystem till 2040.

Vi har skapat långsiktiga förutsättningar för ökad kärnsäkerhet, för moderna miljökrav inom vattenkraften, för ökat stöd till solceller, för långsiktiga investeringar i elnät i Norra Europa och för en växande tjänstesektor inom energieffektivisering och småskalig elproduktion.

Regeringen växlar nu upp arbetet för hållbart energisystem med sikte på 100 procent förnybar energi:

- Nästa höst lägger regeringen en energipolitisk proposition som kommer att ligga till grund för energipolitiken för många år framöver. Propositionen, som utformas i enlighet med energiöverenskommelsen, innebär att det kommer att finnas en sammanhållen politik för att fortsätta utbyggnaden av förnybar energi, stärka elnäten, utveckla elmarknaden, stärka småskalig produktion och lagring av el och effektivisera användningen av energi. • Tillämpad forskning och utveckling är nyckeln till att Sverige ska ligga i framkant inom hållbart företagande. I oktober lägger regeringen fram en energiforskningsproposition som stärker forskningens och företagens möjligheter att ta fram framtidens energilösningar.
- Stödet till förnybar el förstärks och förlängs. Regeringen har redan beslutat höja elcertifikaten med 5 TWh till 2020. Nästa vår genomförs en kontrollstation för elcertifikatssystemet. I kontrollstationen kommer det regelverk för stöd till förnybar elproduktion som ska gälla mellan 2020 och 2030 att klarläggas utifrån det som gjorts upp i energiöverenskommelsen. Därmed skapas de förutsättningar som krävs för att elcertifikatssystemets förlängning och utökning med 18 TWh nya elcertifikat till 2030. 18 TWh motsvarar all den el som används för uppvärmning i alla Sveriges småhus och flerbostadshus på ett helt år.
- Samarbete är en nyckel i energipolitiken, inte bara mellan partierna i Sveriges riksdag. Sverige kommer att ta en drivande roll för att de nordiska länderna knyts närmare varandra inom energipolitiken. Den ambitionen kommer tydligt att märkas på de nordiska energiministrarnas möte i oktober.
- Den enskilda människan och det enskilda företaget är en viktig aktör i det gröna samhällsbygget. Vi måste stärka den enskildes möjlighet att påverka och vara en del av energisystemet. Därför har regeringen gjort det enklare och billigare än någonsin att investera i solel. Vi har

åttafaldigt investeringsstödet till solceller och minskat regelkrånglet. Men vi måste också skydda den enskildes rättigheter. Regeringen lägger nu en proposition för att stärka kundernas position på elmarknaden. Propositionen syftar till att få bort de oförsvarligt höga priser som vissa kunder drabbas av.

Utvecklingen just nu är på många sätt positiv. Eldrivna fordon revolutionerar transportsektorn. Förnybar elproduktion är nu på många håll i världen den billigaste energikällan och kommer förändra energisystemet i grunden.

Med rätt politik och kreativa företag har Sverige stora möjligheter att leda den globala utvecklingen. Det gäller allt från hållbar tung industri till smarta IT-verktyg som förbättrar människors livskvalité. Smarta energilösningar i fastigheter skapar bättre inomhusklimat, bättre belysning och tryggare hem. Småskalig produktion av el kan snart ske nästan var som helst - på bilar, på kläder och verktyg - och skapar möjligheter till att effektivt använda förnybar el som energikälla.

När automatiserade transporter ställs om till biodrivmedel och eldrift skapas stora möjligheter till en bättre vardag med mindre miljöpåverkan för många människor.

Den rödgröna regeringen har på två år levererat en sammanhållen politik att för ett tryggt och hållbart energisystem. Nu växlar vi upp.

Isabella Lövin, minister för internationellt utvecklingssamarbete och klimat
Ibrahim Baylan, samordnings- och energiminister

Debattartikel från Miljödepartementet

”Sverige ska ha ett 100 procent förnybart elsystem om 20 år”

Publicerad 29 mars 2016 Uppdaterad 29 mars 2016

Debattartikel, Dagens Nyheter, 27 mars 2016
Blocköverskridande energiöverenskommelse. Vi är beredda att använda den gamla regeringens energiöverenskommelse som grund för en ny, mer långsiktig överenskommelse. Vi vill ha en tydlig färdplan mot målet: ett 100 procent förnybart elsystem om tjugo år, skriver Ibrahim Baylan och Lise Nordin.

Vi vill att Sverige ställer om till ett 100 procent förnybart elsystem om 20 år från i dag. Vårt land har goda möjligheter för en sådan övergång. Det är dags att regeringen tillsammans med övriga partier kommer överens om Sveriges framtida energipolitik.

Att ställa om till ett 100 procent förnybart elsystem är ett viktigt steg för klimatet och för att utveckla en modern energisektor. Det är också det mest kostnadseffektiva sättet att skapa ett tryggt och konkurrenskraftigt energisystem och därmed jobb och tillväxt på lång sikt. Ett 100 procent förnybart elsystem är inte en förhoppning från vår sida. Det är ett tydligt mål som ska följas av en tydlig färdplan som säkerställer en ordnad övergång till målet.

Energikommissionens arbete är i full gång. Utgångspunkten för arbetet är att Sverige behöver en bred, blocköverskridande energiuppgörelse som ska hålla länge. Särskilt energiföretagen och industrin, som gör investeringar som ska hålla i 40 år eller mer, behöver långsiktiga villkor för sin verksamhet. Då måste vi politiker våga tänka och agera långsiktigt och komma överens över blockgränserna.

Det är viktigt för oss att Energikommisionens arbete baseras på fakta och kunskap – inte på personligt tyckande. Därför har Energikommisionen under hösten haft möten, genomfört studieresor och arrangerat publika seminarier. Lokala, regionala och nationella aktörer har varit med i samtalet.

Det har blivit tydligt att verkligheten löst upp en del gamla ideologiska låsningar. Investeringar i förnybar energi och i energieffektivisering är i dag svaret både på frågor om hur vi förbättrar miljön och hur vi stärker konkurrenskraften.

Bilden av de utmaningar som det svenska energisystemet står inför har blivit allt tydligare under Energikommisionens arbete:

Sverige, liksom Europa, har historiskt låga, och fallande, elpriser. På grund av det har samtliga kraftslag stora problem med lönsamheten.

Kärnkraftsägarna har meddelat att de ska lägga ned fyra av Sveriges tio kärnkraftreaktorer till år 2020.

I takt med att kärnkraften fasas ut blir elförsörjningen i Södra Sverige en utmaning under de kallaste perioderna på året, det kallas ibland effektutmaningen.

Samtidigt innebär utvecklingen att Sverige och världen har stora möjligheter:

För första gången har världen ett globalt klimatavtal där alla länder åtar sig att hålla den globala temperaturökningen långt under 2 grader och att man ska sträva efter att begränsa ökningen till 1,5 grader. Länderna ska successivt öka sina åtaganden. Inför och under klimatmötet har svenska företag, städer, regioner och medborgare visat ett mycket stort engagemang i klimatfrågan. Det visar på möjligheten att arbeta tillsammans för att ta täten i klimatomställningen, sänka utsläppen och göra Sverige till ett av världens första fossilfria välfärdsländer.

Kostnaderna för att producera förnybar el har fortsatt att sjunka under året. Detsamma gäller för batteriteknik för att lagra el.

Sveriges fyra äldre kärnkraftreaktorer är alltså på väg att fasas ut. Samtidigt finns det ingen, varken inom den privata sektorn eller inom politiken, som är beredd på att ta de stora kostnader det skulle innebära att bygga ny kärnkraft. Vi anser att Sverige behöver en plan för en ordnad övergång där kärnkraften successivt ersätts med förnybar energi och energieffektivisering.

Politikens uppgift i det här läget är att skapa förutsättningar för att vi ska ha ett väl fungerande och konkurrenskraftigt elsystem även när kärnkraften är borta. En kontrollerad omställning av elsystemet är ingen enkel uppgift, men den är möjlig att lösa.

Vi anser att Sverige behöver en plan för en ordnad övergång där kärnkraften successivt ersätts med förnybar energi och energieffektivisering. Politikens uppgift i det här läget är att skapa förutsättningar för att vi ska ha ett väl fungerande och konkurrenskraftigt elsystem även när kärnkraften är borta.

Det ligger stora möjligheter i omställningen av energisektorn. De åtaganden som gjorts på klimatmötet i Paris öppnar många dörrar för den som har idéer, kunskap och erfarenheter av hållbara energilösningar. Sverige har förutsättningarna och erfarenheterna. Vattenkraften har gett oss unika möjligheter till storskalig förnybar elproduktion. Vår långa, grunda Östersjökust lämpar sig väl för havsbaserad vindkraft, och har bättre förutsättningar för vindkraft än på många håll i exempelvis Tyskland. Produkter från det svenska skogsbruket kan ersätta oljebaserade produkter. Redan i dag är restprodukter från skogsbruket av stor vikt för energiförsörjningen, särskilt inom uppvärmningen.

Sverige är och ska fortsätta vara ett föregångsland. Genom att ligga i framkant i forskning, utveckling och kommersialisering av förnybar energi och smart energianvändning skapas ny industri, nya exportmöjligheter och nya arbetstillfällen.

Det är nu dags för Energikommisionen att gå från att samla fakta och analysera utmaningen till att arbeta sig fram till lösningarna. Vi anser att samtalen om en blocköverskridande energiöverenskommelse bör utgå ifrån följande tre delar:

1. **En målsättning för ett 100 procent förnybart elsystem inom 20 år.** Näringslivet och politiken bör samlas kring en gemensam målsättning kring energisystemets utveckling. Det skapar långsiktighet och tydlighet för marknadens aktörer och bidrar till nya jobb och investeringar i Sverige.
2. **En tydlig färdplan till målet.** För att klara omställningen av energisystemet krävs en tydlig färdplan som anger vilka politiska åtgärder som ska genomföras i syfte att klara det övergripande målet. Det behövs reformer för att ge bättre förutsättningar för investeringar i förnybar energi och energieffektiviseringar. Nya tekniska lösningar med energilagring, delaktiga kunder och smarta elnät är viktiga delar i

framtidens energisystem. Andra viktiga delar för att skapa ett robust elsystem som säkerställer el årets alla timmar är vattenkraften och en större sammanlänkning av elnätet inom Sverige och med grannländerna. Ytterligare ett viktigt steg i färdplanen är att se över regelverk på energiområdet och modifiera dem så att de är anpassade till effektutmaningen. Hit hör såväl frågor rörande marknadsdesign som insatser på produktions- och efterfrågesidan.

3. **Utgångspunkt för samtalen om en långsiktig energipolitik är de borgerligas energiuppgörelse från 2009.** Socialdemokraterna och Miljöpartiet är beredda att ansluta sig till den gamla regeringens energiöverenskommelse och använda den som grund för en ny, mer långsiktig överenskommelse.

Sverige behöver en bred och långsiktig överenskommelse i energifrågan. Historiskt har politiken och näringslivet i samförstånd byggt det energisystem som möjliggjort det framgångsrika svenska samhällsbygget. Vi har byggt elnätet, vattenkraften och fjärrvärmens tillsammans. Det har bidragit starkt till vår framgångsrika och konkurrenskraftiga industri och gjort Sverige till ett globalt föregångsland inom hållbar utveckling. Vi ska fortsätta att utveckla den svenska modellen för en modern, klimatsmart, trygg och konkurrenskraftig energiförsörjning.

Nu behöver vi sätta oss ned och hitta en gemensam väg framåt.

Ibrahim Baylan, energiminister
Lise Nordin, energipolitisk talesperson

Debattartikel från Miljödepartementet

Målet: 10 miljarder energieffektiva lampor

Publicerad 07 december 2015 Uppdaterad 07 december 2015

Ny Teknik, Debattartikel, 7 december 2015 Genom Global Lighting Challenge ska vi påskynda spridningen av energieffektiv belysning i världen. Målet är att få ut 10 miljarder energieffektiva lampor de närmaste åren, skriver Ibrahim Baylan, energiminister och Håkan Svedman, sverigechef på IKEA.

Sverige och IKEA lanserar i dag det globala initiativet Global Lighting Challenge. Genom Global Lighting Challenge ska vi påskynda utvecklingen och spridningen av energieffektiv belysning i världen med mål om att få ut 10 miljarder energieffektiva lampor de närmaste åren. Globalt sett står belysning för 15 procent av den totala elanvändningen.

En övergång till den senaste tekniken inom belysning skulle innebära ett minskat elbehov i nivå med vad 250 kolkraftverk producerar. Satsningen är ett internationellt samarbete som görs för att möta klimatutmaningen och där Parisförhandlingarna är startskottet för framtiden.

Energisektorn står i dag för ungefär två tredjedelar av de globala utsläppen av växthusgaser. Därför måste många tekniska framsteg göras inom just energisektorn för att nå målet om att den globala temperaturökningen ska hållas så långt under två grader som möjligt.

Det finns dock fler än en väg framåt för hur utsläppen av växthusgaser från energisektorn ska minska. Det krävs att vi arbetar parallellt på många områden för att komma framåt. Vi behöver bland annat finna former för ett mer effektivt samarbete mellan politiken och dess tillhörande myndigheter, näringslivet, forskningsvärlden och civilsamhället.

I samband med klimatmötet i Paris kommer ett stort antal samarbeten att uppmärksammas. Det är samarbeten där den gemensamma nämnaren är viljan från länder, organisationer och företag att bidra till en koldioxidneutral framtid. Vi ser klimatmötet som startpunkten för detta fortsatta gemensamma arbete.

Energieffektivisering är ett område där det finns särskilt stor potential för utsläppsminskningar; i industriella system, i våra bostäder och för våra transportmedel. För att minska energianvändningen väljer både Sverige och IKEA att satsa på energieffektiv belysning.

Utfasningen av glödlampan runt om i världen har lett till en teknisk revolution där vi ser stora möjligheter att kraftigt minska elanvändningen. Med energieffektiv belysning minskar också behovet av ny elproduktion i länder där vi kan vänta oss en stark efterfrågan på mer belysning de kommande åren.

Dagens lysdiodlampor (LED-lampor) är 10 gånger effektivare än gårdagens, de förbrukar upp till 85 procent mindre energi än glödlampor och varar 20 gånger längre än glödlampor. Vi har också sett att priset på LED har sjunkit kraftigt på senare år allteftersom den här tekniken har tagit större marknadsandelar.

Användning av effektivare belysning sparar inte enbart energi utan minskar även hushållens elkostnader över tid. Hållbarhet är inte en lyx, utan alla människor ska ha råd att göra världen lite bättre.

Men löser vi verkligen klimatfrågan bara genom att byta lampor hemma? Det är givetvis inte hela lösningen men en viktig del av den. Belysning drar mer energi än vad många tror. Beräkningar visar att 15 procent av den totala globala elanvändningen går åt till belysning av städer, hushåll, industrier och kontorslokaler och att den står för ungefär 5 procent av de globala utsläppen.

Mycket av den här belysningen kan bytas mot moderna lösningar, som redan finns på marknaden. Om vi skulle gå över till att använda den senaste tekniken skulle det innebära ett minskat elbehov som motsvarar 250 kolkraftverk. Det skulle också få väldigt positiva klimateffekter då en sådan övergång skulle resultera i utsläppsminskningar som motsvarar Tysklands totala växthusgasutsläpp.

Besparingspotentialen i Sverige är även den stor. År 2010 (senare siffror saknas) uppskattades att ungefär 14 TWh, cirka 10 procent av den svenska

elanvändningen, användes till att lysa upp städer, kontor och bostäder. Av detta beräknades att det skulle gå att spara ungefär 6-7 TWh om vi övergår till de senaste lösningarna.

Den utveckling som sker på belysningsområdet och inom andra energiteknikområden som vind- och solenergi är mycket uppmuntrande. De senaste rapporterna från IEA (Internationella Energibyran) visar att tack vare dagens teknikutvecklingstakt inom dessa områden finns det en chans att vi kan klara av att hålla den globala temperaturökningen under två grader Celsius.

Därför har Sverige och USA tillsammans med ett antal andra länder, däribland Kina och Indien valt att dra igång initiativet Global Lighting Challenge. Syftet är att påskynda utvecklingstakten av modern belysning och att få ut 10 miljarder högeffektiva och högkvalitativa belysningspunkter på den globala marknaden de kommande åren.

Global Lighting Challenge lanserades igår under klimatmötet i Paris. IKEA är första företag som går med. Inom regeringen respektive IKEA åtar vi oss olika åtgärder för att bidra till initiativets mål om 10 miljarder energieffektiva lampor ut på marknaden:

Sverige ska vara ledande på det här området. Flera kommuner i Sverige har redan agerat föregångare och gått över till 100 procent LED i den lokala vägbelysningen. En investering som är både ekonomiskt och miljömässigt motiverad. Vi vill nu att dessa kommuner ansluter till GLC och att fler följer efter.

Sverige ska därtill, genom Regeringskansliet och Energimyndigheten, vara med och påverka styrmedel- och standardutveckling för högeffektiv belysning inom EU och internationellt.

Vi ska också vara med och dela erfarenheter av hur det är att utforma styrmedel för att ställa krav på apparaters energiförbrukning. Vi kommer också att arbeta vidare med stora och små företag kring Global Lighting Challenge och satsningar på smarta belysningslösningar. Allt detta för att realisera den besparingspotential som finns på området i Sverige och i världen.

På IKEA har vi beslutat att satsa stort för att tackla klimatförändringarna. Vi vill hjälpa våra kunder att leva ett mer hållbart liv hemma. Vi har därför bytt ut hela vårt belysningssortiment till enbart LED-lampor. Det ska vara lätt för

kunden att göra rätt val och det hjälper många miljoner hushåll att leva mer hållbart samtidigt som de sparar pengar. Om samtliga LED-lampor, som vi har ambitionen att sälja globalt, ersätter glödlampor, sparar det årligen lika mycket energi som alla hushåll i Paris och London använder.

Att få fram nya tekniska lösningar är avgörande för att lyckas möta klimatutmaningen. Genom att byta ut världens belysning till moderna, energieffektiva lampor kan vi alla bidra i klimatarbetet. Sverige och IKEA är med i Global Lighting Challenge. Vi uppmanar svenska och utländska företag och organisationer att göra oss sällskap i arbetet. Med en omställning av världens belysning skulle vi kunna få en klimateffekt som motsvarar utsläppsminskningar av Tysklands totala växthusgasutsläpp.

Ibrahim Baylan, energiminister
Håkan Svedman, Sverigechef IKEA

Debattartikel från Miljödepartementet

Vårt mål med Parismötet

Publicerad 03 december 2015 Uppdaterad 03 december 2015

Debattartikel, Dagens Industri, 2 december FN:s klimatmöte i Paris startade denna vecka och runt 150 stats- och regeringschefer deltar. Nyindustrialiseringen av Sverige ska vara grön och regeringen vill stärka insatserna för att hjälpa svenska företag att nå ut på världsmarknaden, skriver klimat- och miljöminister Åsa Romson och energiminister Ibrahim Baylan.

Sverige och världen står inför stora utmaningar inom klimat- och energiområdet. Vi ska vara ett av de länder som visar att lösningen på energiutmaningen och klimatfrågan inte är en börda, utan en möjlighet.

Energisektorn står för cirka 70 procent av de globala utsläppen. Därmed måste de flesta av insatserna för att klara målet om max två graders medeltemperaturhöjning ske just inom denna sektor. Världens länder måste ställa om sina energisystem, som bygger på en ständigt ökande tillförsel av kol, olja och naturgas.

Detta är en stor utmaning, inte minst för fattigare länder som redan kämpar med att bygga ut en tillförlitlig energitillförsel för sina invånare och företag. Men det finns goda nyheter. Kostnaden för elproduktion från förnybara energikällor och batterilagring har sjunkit på ett dramatiskt sätt de senaste åren. Snabbare än vad de allra flesta bedömare kunde förutspå.

Exempelvis har kostnaden för att installera solceller sjunkit med cirka 80 procent de senaste fem åren och kostnaderna för landbaserad vindkraft och batterilagring har halverats under samma period. I dag menar många av de stora investerarna inom energi att solceller kommer att vara den billigaste elproduktionen för de flesta av världens länder inom bara några år.

Det skulle innebära att många utvecklingsländer kan gå direkt till att investera i förnybara energisystem i stället för att gå samma fossilbaserade väg som den industrialiserade världen har gjort.

Den snabba utvecklingen inom förnybar energi skapar hopp för den globala energiomställningen. Förutom att omställningen av energisektorn är nödvändig för att motverka den globala uppvärmningen, är den också kortsiktigt lönsam för länder, investerare och privatpersoner. Det ger i sin tur större möjligheter att nå betydande klimatåtaganden i Paris, eftersom klimatåtaganden kan vändas från en börda till en möjlighet.

I Paris ska Sverige ställa hårda krav vid förhandlingarna om ett gemensamt avtal. Sverige vill ha ett avtal som binder länder vid ett ambitiösare klimatarbete och omfattar så många länder som möjligt. Avtalet ska vara rättvist. Utvecklade länder ska fortsatt gå före med ambitiösa åtaganden och alla länder behöver höja sina åtaganden över tid. Utvecklingsländer ska få stöd med att begränsa utsläppen, ställa om till förnybar energi och anpassa sig till klimatförändringarna.

Vi har också ett stort ansvar i att vara föregångare och förebild och visa att omställningen är möjlig. Vi vill lyfta fram tre åtgärder för att Sverige ska ta den rollen:

Regeringen arbetar för att Sverige ska bli ett av världens första fossilfria välfärdsländer. Inför klimatmötet i Paris lanserade regeringen initiativet Fossilfritt Sverige där svenska företag, kommuner och organisationer ges möjlighet att synliggöra sitt klimatarbete. Samtidigt utmanas världens länder och företag att delta i racet om att bli fossilfritt.

Sverige ska vara i frontlinjen inom utveckling av energiteknik. En förutsättning för att ny energiteknik når sin fulla potential är att Sverige fortsätter att satsa på forskning och utveckling av energiteknik och att ny teknik och affärsmodeller sprids globalt. I måndags, på klimatmötets första dag, lanserade Sverige och en rad andra länder Mission Innovation, ett initiativ för att öka stödet till forskning och innovation inom ren energiteknik. Inom Mission Innovation lovar länderna att försöka fördubbla sina insatser för forskning och innovation på just ny och ren energiteknik.

Sverige har innovationskraft att hjälpa andra länder. Genom att vara bland de främsta på just forskning, utveckling och kommersialisering av förnybar energi och smart energianvändning skapas ny industri, nya exportmöjligheter och nya arbetstillfällen. Nyindustrialiseringen av Sverige ska vara grön och

regeringen vill stärka insatserna för att hjälpa svenska företag att nå ut på världsmarknaden.

Regeringen investerar i förnybar energi, energieffektivisering och energiforskning. Vi ser inte utmaningarna inom energisektorn som en börda. Sverige ska vara ett av de länder som visar att lösningen på energiutmaningen och klimatfrågan är en fantastisk möjlighet för Sverige, Europa och världen.

Åsa Romson, klimat- och miljöminister
Ibrahim Baylan, energiminister

Debattartikel från Miljödepartementet

Åsa Romson och Ibrahim Baylan: Vi siktar på 100 procent förnybart

Publicerad 26 juni 2015 Uppdaterad 26 juni 2015

Ny Teknik Debatt 26 juni 2015.

Som ett första steg mot det målet har regeringen föreslagit en höjning av produktionen av förnybar energi i Sverige med totalt 5 TWh ytterligare till 2020. Det motsvarar förbrukningen av hushållsel från 1 miljon svenska villor.

Regeringen vill samla en bred samsyn kring energipolitiken eftersom den är avgörande för att klara den svenska klimatomställningen och för att skapa jobb i Sverige. För det långsiktiga perspektivet har vi därför bjudit in samtliga partier till överläggningar i Energikommissionen.

Det pågår en solrevolution i världen som i stort gått Sverige förbi. På tio år har den installerade effekten i världen ökat nära 50 gånger. Kostnaden för att köpa och installera en solcellspanel har sjunkit med 80 procent på fem år och priset fortsätter nedåt. På många platser i världen är soleden nu en stark konkurrent till fossila energislag. I Sverige har utvecklingen däremot gått långsamt.

Under den borgerliga regeringen gick utvecklingen i Sverige inte ens hälften så snabbt som i världen i stort och internationellt sett har Sverige en låg andel soled. För lite pengar och för mycket osäkerhet kring regler är två orsaker. Det är en myt att förutsättningarna för solelsproduktion i Sverige är dåliga. Försök i Piteå visar exempelvis att antalet soltimmar i vissa områden kring Bottenviken är omkring 2 000 timmar per år, vilket är jämförbart med exempelvis Tyskland.

Det är dags att släppa loss soledpotentialen. Det finns många hushåll och företag i Sverige som vill bidra till och investera för att ställa om Sveriges energiproduktion till förnybart. Regeringen presenterar därför två viktiga

åtgärder som ska möjliggöra en snabbare utveckling av den svenska solcellsmarknaden:

1. Tydligare skattebefrielse

Alla småskaliga producenter har fått leva med ett snårigt och otydligt skatteregelverk. Den som lyckas sätta sig in i detaljerna upptäcker att dagens regelverk innebär att alla som säljer överskottsproduktion riskerar att få betala skatt för hela produktionen, det vill säga även för den el som används för eget bruk. Det motarbetar utvecklingen.

Regeringen vill förenkla reglerna. Den som konsumerar sin egen el ska inte bli skattskyldig, även om en viss del av elen säljs vidare. För att reglerna ska gälla dem som producerar för egen del och inte kommersiellt sätts en gräns för storleken på anläggningen för skattebefrielsen till upp till 255 kW. Gränsen på 255 kW medger solpaneler upp till strax över 1600 kvadratmeter, vilket är betydligt större än de solpaneler som sätts upp av exempelvis villaägare och bostadsrättsföreningar. Förändringen gör det möjligt för bl.a. bostadsrättsföreningar att sälja överskottsproduktion utan att förlora skattefrihet för den egna förbrukningen. Regeringen har lyssnat till branschens synpunkter angående var gränsen ska dras och sätter den så högt som den bedömer är möjligt givet EU:s statsstödsregler. Idag finns bara en handfull anläggningar i Sverige som inte kvalar in under denna gräns.

Regeringen kommer också att noga följa konsekvenserna av förslaget och analysera hur solel kan gynnas ytterligare. I det ingår bland annat att se över hur andra EU-länder stöder solcellsel samt analysera hur företag med flera anläggningar, som tillsammans överskrider gränsen, kan gynnas.

2. Stärkt investeringsstöd

Investeringsstödet till solceller har varit underfinansierat och behöver främjas ytterligare. Regeringen aviserar att man under 2016 avser tillföra ytterligare 150 miljoner kronor för investeringsstödet. Sammantaget finns då 200 miljoner för 2015 och 2016. Det är en tredubbling jämfört med nu.

Med dessa ändringar tar vi viktiga steg mot stabila och förutsägbara regler för investeringar i solceller. Det är dags för Sverige att ta ett rejält kliv framåt i utbyggnaden av solelsproduktion.

Ibrahim Baylan, energiminister

Åsa Romson, klimat- och miljöminister

Debattartikel från Utbildningsdepartementet

Energi för framtiden

Publicerad 10 april 2015 Uppdaterad 28 april 2015

Uppsala Nya Tidning 10 april 2015 I dag besöker vi Ångströmlaboratoriet i Uppsala. Vi gör det för att ta del av den i många avseenden världsledande energiforskning som bedrivs vid Uppsala universitet.

Sverige och världen står inför en rad utmaningar på klimat- och energiområdet. Den befintliga svenska kärnkraften är på väg att stegvis fasas ut och vi söker nu praktiska lösningar för att klara energiförsörjningen och industrins konkurrenskraft. Globalt är klimatfrågan en ödesfråga som måste lösas. Detta skapar utmaningar men utgör också en fantastisk möjlighet för vårt land. Sverige ska vara ett av de länder som visar att lösningen på energiutmaningen och klimatfrågan inte är en börda, utan att vi genom att hitta dess lösning skapar internationell konkurrenskraft, fler högt kvalificerade arbetstillfällen och nya exportföretag.

För att upptäcka och utveckla morgondagens energilösningar behöver vi mer av utbildning, forskning och innovation. Investeringar i dessa områden rustar Sverige för morgondagens utmaningar.

Därför avsätter Energimyndigheten och Vetenskapsrådet cirka 60 miljoner kronor årligen till energiforskning vid Uppsala universitet. Det handlar bland annat om forskning på att utnyttja vågkraft för förnybar elproduktion, forskning kring att använda solenergi direkt för att framställa ”solbränsle”, det vill säga vätgas, forskning om att optimera solcellsgenererad el genom att reducera produktionskostnaden, och forskning kring alternativa kylningsmetoder för att reducera energiåtgång i bland annat kylskåp, frysar och luftkonditioneringar.

Redan i regeringsförklaringen meddelade statsministern att basanslagen i forskningsfinansieringen för djärvare idéer ska öka. En förutsättning för att lärosätena ska kunna bedriva ett strategiskt arbete och satsa på risktagande

kring nya projekt som kan leda till vetenskapliga framsteg är också en långsiktig forskningspolitik. Det bygger på att vi når en politisk samsyn kring vissa kärnvärden med de borgerliga partierna. Vi tror att det är möjligt.

Forskning ska respekteras som den långsiktiga verksamhet det är och regeringens nästa forskningsproposition kommer därför att ha ett tioårigt perspektiv. Genom att ge en ram på tio år ges möjligheter för forskarvärlden att se hur spelreglerna ser ut förbi mandatperioder och politiska majoriteter. Regeringens mål är att trygga tillgången på el och annan energi med en energiproduktion som har låg inverkan på hälsa, miljö och klimat – och att göra det på internationellt konkurrenskraftiga villkor. Det är också en utgångspunkt för den energiforskningsproposition som är planerad till hösten 2016. En nyckel i det arbetet är en fördjupad strategisk samverkan mellan akademien, näringslivet och det omgivande samhället.

Den energiforskning som bedrivs på Uppsala universitet och landets lärosäten är en viktig del av innovationssystemet. Sveriges universitet och högskolor är inte enbart en leverantör av kunskap utan en samverkanspart för att uppnå ett hållbart samhälle.